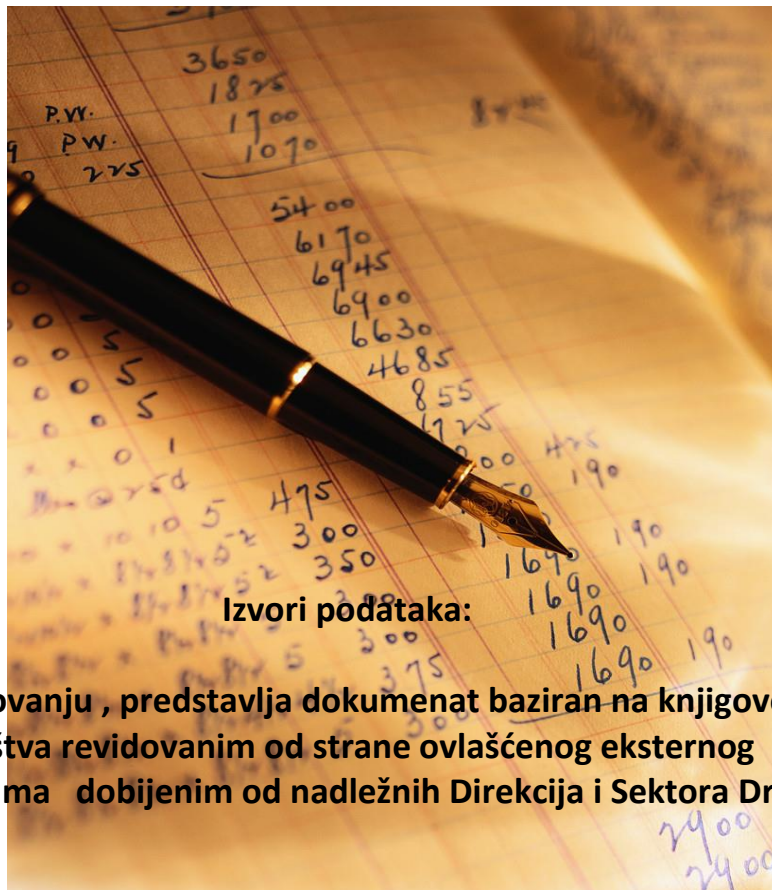

IZVJEŠTAJ

**O POSLOVANJU CRNOGORSKOG ELEKTRODISTRIBUTIVNOG SISTEMA
d.o.o. PODGORICA**

ZA PERIOD 01.07. - 31.12.2016.GODINE

Podgorica, Oktobar 2017. godine

Izvori podataka:

Izveštaj o poslovanju , predstavlja dokumenat baziran na knjigovodstvenim podacima Društva revidovanim od strane ovlašćenog eksternog Revizora i informacijama dobijenim od nadležnih Direkcija i Sektora Društva.

Podatke obradila: Služba za planiranje, kontrolu i izveštavanje

SADRŽAJ

PODACI O DRUŠTVU.....	4
OPŠTE INFORMACIJE.....	5
1. ORGANIZACIONA STRUKTURA DRUŠTVA.....	6
2. OSNIVANJE CRNOGORSKOG ELEKTRODISTRIBUTIVNOG SISTEMA.....	8
3. ZAKONSKI OKVIR POSLOVANJA.....	8
4. DJELATNOSTI DRUŠTVA I OPŠTI PODACI O DISTRIBUTIVNOM SISTEMU	10
5. DISTRIBUTIVNA POTROŠNJA I GUBICI ELEKTRIČNE ENERGIJE	16
6. AKTIVNOSTI NA ODRŽAVANJU DISTRIBUTIVNOG SISTEMA.....	17
7. ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE I ZAŠTITA NA RADU	18
8. REZULTAT I POKAZATELJI POSLOVANJA.....	18
9. INVESTICIONA ULAGANJA.....	25
10. OČEKIVANI RAZVOJ DRUŠTVA I GLAVNI RIZICI.....	28

PODACI O DRUŠTVU

Naziv Društva

Crnogorski elektrodistributivni sistem DOO Podgorica

Sjedište Društva

Ivana Milutinovića 12, Podgorica
Crna Gora

Telefon

+382 20 408-400

Website

www.cedis.me

Registracija

br. 5-0766918/ 001 dana 30. juna 2016.
godine,

Matični broj Društva

je 03099873

Poreski identifikacioni broj Društva

30/31-16162-1

Banke

Erste Banka A.D. Podgorica
Prva banka Crne Gore

Revizor

Ernst & Young Montenegro d.o.o.
Serdara Jola Piletića
BC Palada, II sprat, 2A
81000 Podgorica
Crna Gora

OPŠTE INFORMACIJE

Crnogorski elektrodistributivni sistem d.o.o. Podgorica (CEDIS) je samostalni pravni subjekat sa licencom za distribuciju električne energije (upisanom u Registar izdatih Licenci pod rednim brojem L-E-018). Na osnovu Odluke Odbora direktora EPCG o osnivanju Društva sa ograničenom odgovornošću, koju je usvojila Skupština akcionara 23.06.2016 godine, osnovano je Društvo CEDIS d.o.o. Podgorica i od 01.07.2016 godine posluje samostalno. Društvo je u 100 % vlasništvu EPCG, koje u okviru jedinstvenog elektroenergetskog sistema Crne Gore obavlja djelatnosti distribucije električne energije.

VIZIJA

Vizija CEDIS-a je da bude siguran i pouzdan, a zatim i društveno odgovoran operator distributivnog sistema koji ostvaruje profit iz regulisane djelatnosti koju obavlja u skladu sa nacionalnim propisima usaglašenim sa regulativom Evropske unije.

MISIJA

Misija CEDIS-a je pouzdana i kvalitetna distribucija električne energije na teritoriji Crne Gore, sa stalnim ulaganjem u mrežu i objekte radi bolje pouzdanosti mreže i jednakih uslova isporuke i kvaliteta električne energije za sve korisnike distributivnog sistema, kao i stvaranje uslova za priključenje novih korisnika na elektrodistributivni sistem.

VRIJEDNOSTI

Osnovne vrijednosti koje Društvo njeguje su:

~ *Timski duh i odgovornost,*

Obuhvata efikasno djelovanje i ispunjavanje ciljeva poslovanja kroz timski rad, saradnju i preuzimanje odgovornosti za sopstvene postupke;

~ *Inovativnost,*

Obuhvata tehnološku i upravljačku inovativnost i otvorenost prema inovacijama;

~ *Izuzetnost rezultata,*

Obuhvata dostojanstven odnos prema korisnicima, državnim i međunarodnim institucijama, dobavljačima i poslovnim partnerima u cilju boljeg razumijevanja i uspješnije saradnje;

~ *Odgovornost prema zaposlenima i posvećenost zaštiti na radu;*

~ *Korporativna društvena odgovornost;*

Predstavlja stalnu brigu o zajednici i uticaju na životnu sredinu.

CILJEVI

Osnovni ciljevi poslovanja Društva su:

- ~ Briga o kvalitetu distribucije električne energije i kontinuiran rad na unapređenju našeg servisa,
- ~ Ulaganje u bolju pouzdanost mreže i veće zadovoljstvo korisnika distributivnog sistema,
- ~ Stvaranje uslova za priključenje novih korisnika sistema sa posebnim fokusom na obnovljive izvore električne energije,
- ~ Smanjenje tehničkih i komercijalnih gubitaka električne energije,
- ~ Kontinuirano unapređivanje poslovanja, uz stalan razvoj i nadgradnju kadrova,
- ~ Unapređenje procesa nabavki i povećanje efikasnosti investicija

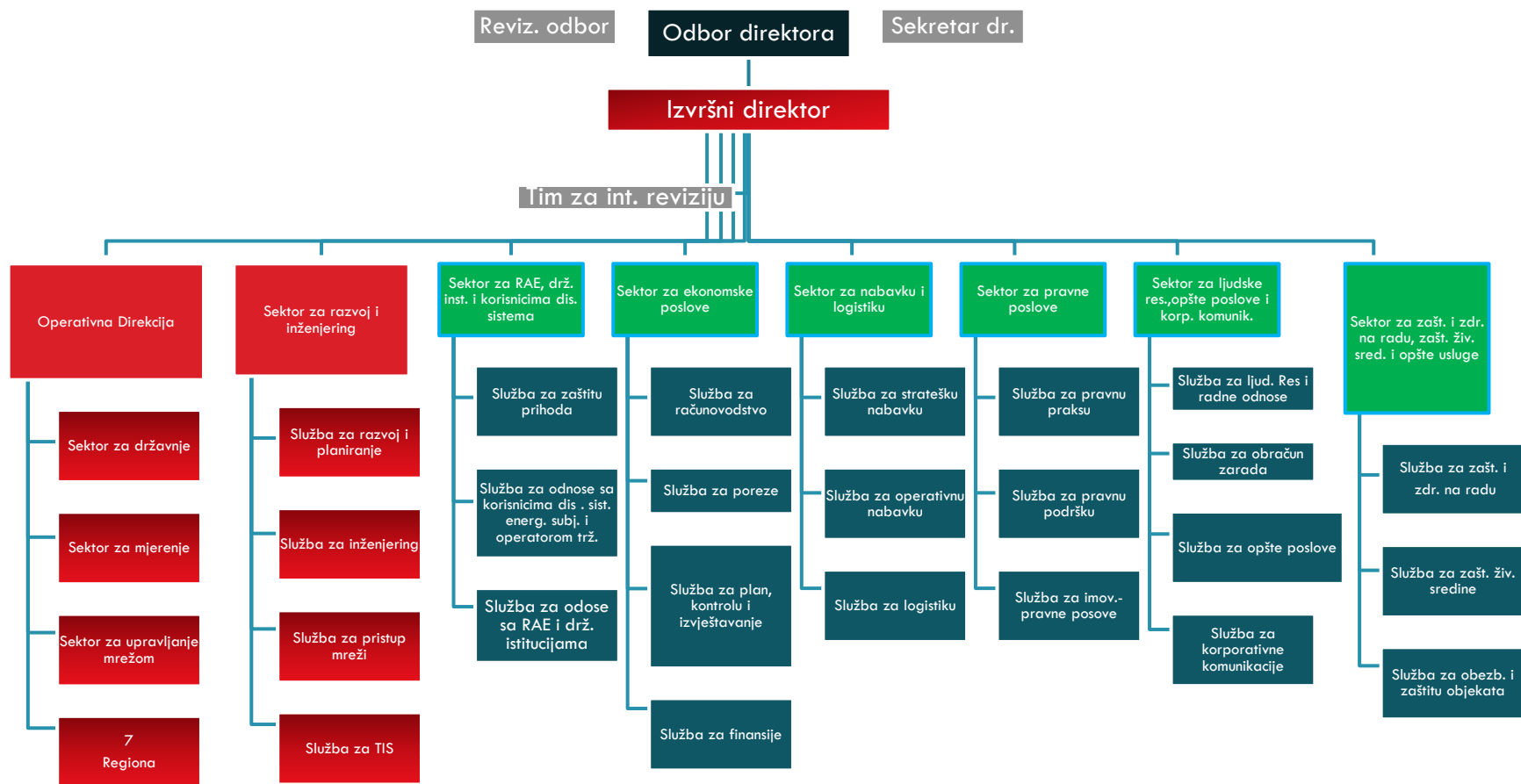
1. ORGANIZACIONA STRUKTURA DRUŠTVA

Organi Društva su:

- ~ Skupština Društva,
- ~ Odbor direktora,
- ~ Izvršni direktor,
- ~ Sekretar Društva,
- ~ Revizor

Crnogorski elektrodistributivni sistem d.o.o. Podgorica (CEDIS) je organizovan po slijedećoj organizacionoj šemi, a koordinaciju rada organizacionih cjelina u Društvu vrši Izvršni direktor preko Rukovodilaca organizacionih cjelina koju čine:

- Operativna Direkcija,
- Sektor za razvoj i inženjering,
- Sektor za odnose sa regulatorom, državnim institucijama i korisnicima distributivnog sistema,
- Sektor za ekonomske poslove,
- Sektor za pravne poslove,
- Sektor za nabavku i logistiku,
- Sektor za ljudske resurse , opšte poslove i korporativne komunikacije,
- Sektor za zaštitu i zdravlje na radu, zaštitu životne sredine i opšte poslove

2. OSNIVANJE CRNOGORSKOG ELEKTRODISTRIBUTIVNOG SISTEMA

Na osnovu Odluke Odbora Direktora "Elektroprivrede Crne Gore" (u daljem tekstu EPCG), o osnivanju Društva sa ograničenom odgovornošću „Crnogorski elektrodistributivni sistem“ Podgorica (u daljem tekstu CEDIS), koju je usvojila Skupština akcionara EPCG-a 23. juna 2016. godine, osnovan je CEDIS, koji od 01. jula 2016. godine posluje kao samostalni pravni subjekat sa licencom za distribuciju električne energije. U skladu sa pomenutom odlukom, CEDIS je u 100% vlasništvu EPCG, na bazi monetarnog uloga u iznosu od 8.500.000€ i nemonetarnog uloga u iznosu od 269.601.754 €, a što ukupno čini vrijednost osnivačkog uloga u iznosu od **278.101.754€**.

Nemonetarni ulog uključuje imovinu koja je u funkciji obavljanja aktivnosti distribucije električne energije.

Pored nemonetarnog uloga, u imovinu CEDIS, su prenešena sredstva u vrijednosti od 11.639.246 € kao imovina u državini za koju, na dan osnivanja CEDIS-a, osnivač nije imao dokaz o vlasništvu i kao takvu nije mogao prenijeti i u osnivački ulog.

3. ZAKONSKI OKVIR POSLOVANJA

Zakonski okvir na osnovu kojeg posluje CEDIS je Zakon o energetici, Zakon o radu, Zakon o energetske efikasnosti, Zakon o javnim nabavkama, Zakon o obligacionim odnosima, Zakon o privrednim društvima, Zakon o slobodnom pristupu informacijama, Zakon o zaštiti podataka o ličnosti, Zakon o životnoj sredini, Zakon o zaštiti potrošača, Zakon o svojinsko pravnim odnosima, Zakon o uređenju prostora i izgradnji objekata, Zakon o zaštiti i spašavanju kao i Odluka Odbora Direktora "Elektroprivrede Crne Gore" o osnivanju Društva sa ograničenom odgovornošću „Crnogorski elektrodistributivni sistem“ Podgorica, koju je usvojila Skupština akcionara EPCG-a 23. juna 2016. godine.

Djelatnost distribucije električne energije je regulisana djelatnost i nadzor nad istom vrši Regulatorna Agencija za Energetiku u skladu sa Zakonom o energetici i slijedećim podzakonskim aktima:

- ~ Metodologijom za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena za korišćenje distributivnog sistema električne energije,
- ~ Metodologijom za utvrđivanje cijena rokova i uslova za pružanje pomoćnih usluga i usluga balansiranja prenosnog sistema električne energije,

- ~ Pravilima za korekciju cijena i naknada,
- ~ Pravilima o licencama za obavljanje energetske djelatnosti,
- ~ Pravilima o promjeni snabdjevača krajnjih kupaca električne energije,
- ~ Pravilima za izradu i praćenje realizacije desetogodišnjeg plana razvoja distributivnog sistema električne energije,
- ~ Pravilima za funkcionisanje distributivnog sistema električne energije,
- ~ Pravilima mjerenja u distributivnom sistemu električne energije,
- ~ Odlukom o utvrđivanju tipskih profila potrošnje kupaca priključenih na distributivni sistem,
- ~ Metodologijom za utvrđivanje naknada za priključenje na distributivni sistem električne energije,
- ~ Pravilima za sprovođenje postupka otkrivanja, utvrđivanja i sprečavanja neovlašćenog korišćenja električne energije,
- ~ Metodologijom za obračun i naplatu neovlašćeno preuzete električne energije,
- ~ Programom mjera pomoći tarifnim i kvalifikovanim kupcima,
- ~ Programom mjera pomoći snabdijevanja tarifnih i kvalifikovanih kupaca na mjestima udaljenim od urbanih sredina,
- ~ Odlukom o odobravanju Cjenovnika za standardne priključke na distributivni sistem električne energije,
- ~ Opštim uslovima za snabdijevanje električnom energijom,
- ~ Tržišnim pravilima,
- ~ Pravilnikom o načinu obračuna odstupanja predaje i prijema električne energije od voznih redova,
- ~ Uredbom o načinu sticanja statusa i ostvarivanja prava povlašćenog proizvođača električne energije

4. DJELATNOSTI DRUŠTVA I OPŠTI PODACI O DISTRIBUTIVNOM SISTEMU

Društvo posluje kao samostalni subjekat, u skladu sa Zakonom o energetici, licencama u energetske sektoru i Statutom Društva obavlja sljedeće djelatnosti:

- Distribucija električne energije,
- Upravljanje distributivnom mrežom,
- Održavanje i razvoj distributivne mreže i elektroenergetskih objekata,
- Izgradnja distributivnih elektroenergetskih kapaciteta,
- Operator distributivne mreže,
- Projektovanje i nadzor i
- Kablovske komunikacije

Distribucija električne energije je djelatnost od javnog interesa. Crnogorski elektrodistributivni sistem d.o.o. je imalac Licence za distribuciju električne energije upisane u Registar izdatih Licenci pod rednim brojem L-E-018. Kompanija distribuira električnu energiju za oko 368 000 kupaca u Crnoj Gori.

Distributivni sistem je dio elektroenergetskog sistema koji služi za prenošenje električne energije od prenosne mreže, ili elektrana priključenih na distributivnu mrežu, do krajnjih kupaca i čini je sistem vodova i postrojenja naponskih nivoa 35 kV, 10 kV i 0,4 kV.

Društvo obavlja djelatnosti na način kojim obezbjeđuje uredno i kvalitetno zadovoljavanje potreba potrošača električne energije, efikasnost upravljanja i ostvarivanja poslovnih odnosa sa svim partnerima.

Zbog jednostavnosti i funkcionalnog razdvajanja elemenata distributivne mreže, definisane su primarna i sekundarna srednje naponska (SN) distributivna mreža. Sekundarna distributivna mreža srednjeg napona je veza prema mreži niskog napona (NN) i obuhvata SN/NN transformatorske stanice i SN vodove iz polja u transformatorskim stanicama VN/SN i primarnim distributivnim transformatorskim stanicama SN/NN.

Sekundarna distributivna mreža srednjeg napona je, kao veza prema mreži niskog napona, obavezni dio svake distributivne mreže. Za razliku od nje, primarna distributivna mreža srednjeg napona kao veza između mreže visokog napona (VN) i sekundarne distributivne mreže srednjeg napona nije nužno potrebna, jer je moguća i sve češće se primjenjuje direktna transformacija VN/SN. Sekundarnu distributivnu mrežu čine SN vodovi gotovo isključivo u radijalnom pogonu, vrlo često bez mogućnosti dvostranog napajanja i najčešće bez komponenata relejne zaštite koji bi mogli da vrše selektivno isključenje dijelova mreže.

Za razliku od sekundarne, u primarnoj distributivnoj mreži srednjeg napona ugrađena je relejna zaštita na gotovo svakom elementu mreže (vodu, odnosno transformatorskoj stanici) pa je u najvećem broju slučajeva osigurana spremnost pogona prema (n-1) kriterijumu, odnosno dvostrano napajanje transformatorskih stanica SN/SN.

Funkcionisanje Crnogorskog elektrodistributivnog sistema (CEDIS) d.o.o. Podgorica organizovano je na nivou Direkcija i Sektora sa sjedištem u Podgorici i organizovanim Službama u dijelovima-regionima (Slika 1), i to: Region 1 (Nikšić), Region 2 (Podgorica i Cetinje), Region 3 (Berane i Rožaje), Region 4 (Bar, Budva i Ulcinj), Region 5 (Tivat, Kotor i Herceg Novi), Region 6 (Bijelo Polje, Mojkovac i Kolašin) i Region 7 (Pljevlja i Žabljak).

Sl.1 Prostorni raspored regiona

Glavne karakteristike postojeće distributivne mreže, na dan 31.12.2016. godine, date su u narednim tabelama. Pregledom su obuhvaćeni glavni dijelovi distributivne mreže u vlasništvu CEDIS-a i trećih lica, kao i transformacija 110/10 koja je vlasništvo CGES-a

Tabela 1. Distributivna mreža – trafostanice

TRAFOSTANICE	Broj TS	Instalisana snaga (MVA)
TS 110/10 kV	3	214,50
TS 35/10 kV	97	869,53
TS 35/6 kV	8	84,70
TS 35/0,4 kV	30	13,85
TS 10/0,4 kV	4845	1978,33

Tabela 2. Distributivna mreža – vodovi

VODOVI	Dužina (km)
Nadzemni vodovi 35 kV	906,70
Kablovi 35 kV	110,47
Nadzemni vodovi 10 kV	3614,17
Kablovi 10 kV	1429,94
Nadzemna mreža niskog napona	11623,59
Kablovi niskog napona	1725,78

Struktura i karakteristike objekata distributivne mreže ukazuju na istorijski razvoj mreže srednjeg napona zasnovan na transformacijama 35/10 i 10/0,4.

U nastavku je dat kratak prikaz pojedinih dijelova distributivne mreže s posebnim osvrtom na istorijski razvoj i najznačajnije elemente distributivne mreže.

- *Vodovi 35 kV*

U prvoj fazi elektrifikacije Crne Gore, koja je trajala do početka 60-tih godina prošlog vijeka, mreža 35 kV je građena i služila je kao prenosna mreža za povezivanje proizvodnih postrojenja s centrima potrošnje. Početkom šezdesetih godina izgrađeni su i pušteni u pogon prvi vodovi 110 kV, a mreža 35 kV je dobila distributivni karakter. Radi se o dalekovodima izgrađenim na čelično-rešetkastim

stubovima, sa provodnicima od bakra i aluželika presjeka 35 mm² i 50 mm², ukupne dužine 360 km, koji su generalno u lošem stanju zbog dugogodišnje eksploatacije u teškim pogonskim uslovima. Preko 2/3 vodova je izgrađeno sa provodnicima relativno malog presjeka (manjeg ili jednakog Al/Č 70, odnosno Cu 50), a gotovo 1/3 vodova izrazito malog presjeka.

Ostatak dalekovoda 35 kV su vodovi na čelično-rešetkastim pocinčanim stubovima, presjeka 95 mm² i 70 mm², kao i vodovi građeni za nazivni napon 110 kV presjeka 150 mm² i 240 mm² (Smokovac-Tuzi, Kolašin-Mojkovac, Ribarevine-Nedakusi, Pljevlja-Žabljak, Kličevo-Brezna, Berane-Rožaje).

Udio kablova u mreži 35 kV je oko 10% i nalazi se u gradskim područjima.

Mreža 35 kV u načelu radi u režimu izolovane neutralne tačke, osim područja trafo reona: TS110/35kV Tivat, TS110/35kV Nikšić, TS110/35kV Budva, TS110/35kV Bar, TS110/35kV Podgorica 1 i TS110/35kV Berane.

Do kraja 2018. godine očekuje se prelazak na rad sa uzemljenom neutralnom tačkom 35kV i sljedećih trafo reona: TS110/35kV Ulcinj, TS110/35kV H.Novi, TS110/35kV Mojkovac i nakon puštanja u rad i TS 110/35kV Kotor (Škaljari).

- Transformatorske stanice 110/10 i 35/10

Kada je u pitanju transformacija 110/10 distributivni sistem čine tri 10 kV postrojenja, i to: Podgorica 3, Podgorica 4 i Podgorica 5.

Trafostanica 35/10 ima ukupno 96. Instalirana snaga transformacije ovih postrojenja je različita i kreće se od 1x1 MVA do 2x12,5 MVA. Znatno broj transformatora 35/10kV u određenom periodu godine rade u režimu preko 95% opterećenosti pri čemu posebno su kritični periodi trajanja zimske i ljetnje turističke sezone.

Prosječna starost postrojenja je preko 30 godina.

I pored činjenice da je u prethodnih 10- tak godina kroz izgradnju novih i rekonstrukciju postojećih elektroenergetskih objekata (EEO) na naponskom nivou 35kV i 10kV u znatnoj mjeri revitalizovana elektroenergetska mreža i dalje je broj ovakvih postrojenja znatno manji u odnosu na klasična, u velikom procentu, amortizovana postrojenja.

Većina TS 35/10kV, i pored dugogodišnje akcije zamjene prekidača sa vakumskim, i dalje imaju postrojenja sa vazduhom izolovanim klasičnim ćelijama, sa maloulnim prekidačima i elektromehaničkom relejnom zaštitom. Gotovo sva postrojenja 35/10kV su prošla kroz izuzetno teške periode eksploatacije u pogledu režima rada.

- Vodovi 10 kV

Razvoj 10 kV mreže se u jednom periodu (1991-2000.) često odvijao prema trenutnim mogućnostima, a u svrhu prevazilaženja problema na mikro lokacijama ne vodeći računa o perspektivi razvoja distributivne mreže. Period u kome je ODS funkcionisao po principu „gašenja požara“ i rješavanja problema pribjegavajući, najčešće, improvizaciji kao trajnom rješenju rezultiralo je neracionalnim ulaganjima koja su za posljedicu imala nemogućnost obezbjeđivanja sigurnog i kvalitetnog napajanja potrošača, nemogućnost jednostavne, sigurne i brze promjene uklopnog stanja koje je trebalo da obezbijedi smanjenje trajanja prekida u režimima poremećenog rada EES.

Prethodno pomenuti period kao i stanje EEO koje je naslijeđeno predstavljali su veliki izazov kada je u pitanju planiranje i razvoj distributivnog sistema.

U prilog prethodno navedenom govore sljedeći podaci:

Kablovi 10 kV čine oko 28% mreže 10 kV,

Dominantni tip provodnika je Al/Č 35,

Nadzemna mreža 10 kV je po pravilu radijalna, bez mogućnosti dvostranog napajanja,

Velike dužine nadzemne 10kV mreže karakteristične za ruralna područja,

Veoma zahtjevne za održavanje trase nadzemne 10kV mreže,

U velikom broju amortizovane nadzemne 10kV mreže.

Sa prethodno navedenog proizilazi da je za održavanje 10kV nadzemne mreže neophodno izdvojiti znatna sredstva, ljudstvo i vrijeme. Ovako razvijena i koncipirana 10kV mreža u poremećenom režimu rada zahtjeva znatno duže vrijeme u smislu lociranja mjesta kvara kao i njegovog otklanjanja.

Kablovska mreža 10kV je razvijena u gradskim i djelimično prigradskim djelovima. Po pravilu ovakva mreža je izvedena kao prstenasta, ali u pogonu radi kao radijalna, sa mogućnošću dvostranog napajanja napajnih TS 10/0,4 kV (princip n-1).

Kablovske mreže 10 kV po pravilu rade u režimu izoliranog zvjezdišta, osim u Tivtu i djelimično u Podgorici (TS 110/10 kV Podgorica 3 i Podgorica 4).

Do kraja 2018.godine u planu je uzemljenje NT 10kV u:

TS 35/10kV Igalo, TS35/10kV Grbalj, TS 35/10kV Dubovica, TS 35/10kV Miločer, TS 35/10kV Tuzi, TS 35/10kV Plav.

- Transformatorske stanice 10/0,4

TS 10/0,4 kV dijele se na stubne (STS) i kablovske (KTS) trafostanice. Starija varijanta trafostanica priključenih na nadzemnu mrežu je tip – kula. U pogledu smještaja, kablovske transformatorske stanice mogu biti u objektu, zidane, blindirane i montažno betonske.

U periodu od 2007. do 2016.godine ODS je izvršio značajan broj rekonstrukcija postojećih TS 10/0,4kV. Rekonstrukcijom, odnosno zamjenom postojećih i u najvećoj mjeri amortizovanih, vazduhom izolovanih, SN i NN blokova sa novim u SF6 izvedbi u značajnoj mjeri su revitalizovana postrojenja, povećana sigurnost u napajanju potrošača, omogućene bezbjedne, brze i efikasne promjene uklopnog stanja u situacijama kada je to bilo potrebno, a samim tim i smanjeno vrijeme trajanja prekida.

Izgradnja novih TS 10/0,4kV bila je uslovljena postojanjem planske dokumentacije koja u većini opština Crne Gore nije bila donešena u zahtijevanom obimu. Takva situacija je dovela do neravnomjernog razvoja u smislu izgradnje TS 10/0,4kV po opštinama u Crnoj Gori.

Tendencija, kada je u pitanju razvoj 10kV mreže, je da se adekvatnim planiranjem, vodeći računa o tehno-ekonomskoj opravdanosti izgradnjom novih TS 10/0,4kV „ulazeći“ u centar potrošnje sa dovoljnim kapacitetima kako u snazi tako i u broju NN izvoda sigurnost i kvalitet u snabdjevanju električnom energijom dovedu na standardima zahtijevani nivo.

- Mreža niskog napona

Mreža niskog napona je najveći i prostorno najrazgranatiji dio distributivne mreže. Na područjima gradova izvedena je kao kablovska, a u vangradskim područjima kao nadzemna.

Udio kablova u ukupnoj dužini niskonaponske mreže je blizu 13%.

U prosjeku, na jednu TS 10(20)/0,4 kV priključeno je 2,76 km mreže niskog napona, što je izrazito puno u poređenju sa praksom u razvijenim zemljama, ali i primjerima iz susjednih zemalja. Na primjer, u Francuskoj je prosječna dužina mreže niskog napona po transformatorskoj stanici SN/NN manja od 1 km, a u Hrvatskoj 2,6 km. Posljedica dugačke mreže niskog napona su veliki padovi napona. Kao što je već rečeno, rješenje je u interpolaciji novih TS 10(20)/0,4 kV sa potrebnim broje NN izvoda u postojeću mrežu niskog napona.

5. DISTRIBUTIVNA POTROŠNJA I GUBICI ELEKTRIČNE ENERGIJE

Ukupna neto potrošnja distributivnih potrošača električne energije za period od 01.07.2016 do 31.12.2016 godine iznosila je 1.138.804 MWh, ukupni distributivni gubici iznosili su 199.137 MWh, a bruto ostvarena distributivna potrošnja iznosila je 1.337.941 MWh.

U nastavku je dat tabelarni pregled ostvarenja distributivne potrošnje po naponskim nivoima i bruto potrošnja električne enrgije na distributivnom sistemu;

Potrošači	Realizovano Jul - Dec 2016 MWh
35kV	47.093
10kV	179.273
Ukupno 0,4kV	912.438
0,4 kV Domaćinstva - DT	614.433
0,4 kV Domaćinstvas - JT	24.970
Ukupno domaćinstva	639.403
0,4 kV Ostali kupci	85.187
0,4 kV Ostali kupci kod kojih se ne mjeri snaga - DT	181.871
0,4 kV Ostali kupci kod kojih se ne mjeri snaga - JT	5.977
Ukupno ostali kupci kod kojih se ne mjeri snaga	187.848
UKUPNA NETO POTROŠNJA (MWh)	1.138.804
GUBICI NA DISTRIBUTIVNOM SISTEMU (MWh)	199.137
UKUPNA POTROŠNJA ELEKTRIČNE ENERGIJE(MWh)	1.337.941
Ostvareni gubici perioda (%)	14,88%

Ukupna neto potrošnja distributivnih kupaca ostvarena je u iznosu od 1.138.804 MWh.

U ukupnoj strukturi neto distributivne potrošnje najveći udio, od 80%, ima niskonaponska mreža, dok udio 35kV i 10kV neto potrošnje iznosi 20%. Shodno broju potrošača najveću potrošnju u niskonaponskoj mreži od 70% ostvarila su domaćinstva, kupci kod kojih se snaga mjeri 21%, a ostali kupci sa dvotarifnim i jednotarifnim mjerenjem učestvovali su sa 9% ukupne neto potrošnje na niskom naponu.

Ukupni gubici na distributivnoj mreži iznosili su 199.137MWh, odnosno 14,88% ukupne distributivne potrošnje. Ostvareni odobreni gubici iznosili su 107.971 MWh odnosno 54% ukupno ostvarenih gubitaka dok su neodobreni gubici iznosii 91.166 MWh, odnosno 46% ukupno ostvarenih gubitaka. Shodno Ugovoru o isporuci električne energije za pokrivanje gubitaka u distributivnom sistemu, zaključenom između Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić i Crnogorskog

elektrodistributivnog sistema d.o.o. Podgorica i Odluke Regulatorne agencije za energetiku o utvrđivanju "Regulatorno dozvoljenih prihoda i cijena za korišćenje distributivnog sistema električne energije", utvrđene su, odnosno ugovorene jedinične cijene električne energije za pokrivanje gubitaka u distributivnom sistemu. Jedinična cijena MWh za dozvoljene gubitke iznosila je 37,57€/MWh i Društvo je po tom osnovu ostvarilo trošak od 4.056.458€. Jedinična cijena MWh za gubitke iznad odobrenih iznosila je 40,12€/MWh i Društvo je po tom osnovu ostvarilo trošak od 3.567.582€.

6. AKTIVNOSTI NA ODRŽAVANJU DISTRIBUTIVNOG SISTEMA

U Operativnoj direkciji CEDIS-a obavljaju se poslovi mjerenja, upravljanja mrežom i održavanja elektroenergetskih objekata.

Sektor za održavanje je u izvještajnom periodu ugradio ukupno 7.233 drvenih i betonskih stubova. Tekuće održavanje, rekonstrukcije i planirani radovi za pomenuti period obuhvataju 3200 radnih aktivnosti na elektroenergetskim objektima, raznih naponskih nivoa. Ostatak radnih aktivnosti sprovodio se na otklanjanju havarijskih stanja. Povećan obim havarija uslovio je i značajno veću količinu potrebnog materijala, skoro u svim regionima.

U posmatranom periodu data je i snažna podrška na rekonstrukciji i prilagođavanju trafo reona, za potrebe ugradnje novih elektronskih brojila. Takođe, dio radova je obuhvatio i aktivnosti na izmještanju postojećih brojila.

Na 35 kV naponskom nivou, službe za nadzemne vodove, trafostanice i kablove, i relejnu zaštitu i ispitivanje, gotovo su u cjelosti ispunili svoj Plan održavanja. Završen je kompletan obilazak nadzemnih vodova, sve trafo stanice su pregledane, obavljene neophodne korekcije i provjerene zaštite.

U okviru aktivnosti Sektora za mjerenje u posmatranom periodu obavljali su se poslovi kontrole potrošača na trafo reonima sa velikim gubicima i izmještanja mjernih mjesta potrošača na granicu vlasništva ili na javnu površinu, da bi bili dostupni za očitavanje, kao i poslovi otklanjanja kvarova i isključenja, te zamjena neispravnih brojila i drugi poslovi, vezani za realizaciju Projekta unapredjenja sistema mjerenja u CEDIS-u. U sistemu daljinskog očitavanja na kraju 2016 godine integrisano je 70% od ukupnog broja potrošača u Crnoj Gori. Najviše "pametnih" brojila ugrađeno je u Regionu 2, preko 92 hiljade, a najmanje u Regionu 7, oko 12 hiljada. Dosadašnje iskustvo sa realizacijom projekta i pripreme za početak implementacije III faze u okviru koje će se ugraditi još 50 hiljada brojila predstavljaju pozitivan smjer na putu da do januara 2019. godine 85 odsto potrošača u Crnoj Gori bude integrisano u sistem daljinskog očitavanja potrošnje struje, čime će CEDIS ispuniti obaveze koje proizlaze iz Zakona o energetici.

7. ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE I ZAŠTITA NA RADU

CEDIS je u Sektoru za zaštitu i zdravlje na radu, zaštitu životne sredine i opšte poslove dobio ovlašćenje Ministarstva rada i socijalnog staranja, za bavljanje poslovima zaštite na radu, nakon čega je donešena Odluka Izvršnog direktora o procjeni rizika na radnom mjestu. Ugovoreno je ispitivanje kolektivnih zaštitnih sredstava, elektro i gromobranskih instalacija i uzemljenja TS 35/x kV.

Sektor je pokrenuo zahtjev za realizaciju nabavke kolektivnih zaštitnih sredstava otvorenim postupkom, dok je za dio ličnih zaštitnih sredstava, pokrenut postupak neposredne nabavke.

Sprovedena su svi obavezni periodični zdravstveni pregledi zaposlenih.

Realizovana je popravka i periodično ispitivanje hidranata u objektima CEDIS-a, kao i periodično ispitivanje protivpožarnih aparata u vozilima. Zakonska obaveza obezbjeđenja elektroenergetskih objekata realizovaće se kroz kapitalnu investiciju uvođenja tehničke zaštite dok se obezbjeđenje lica i imovine vrši kroz fizičku zaštitu.

Za potrebe privremenog odlaganja demontirane opreme i otpada vrši se zakup skladišnog prostora u Podgorici, kao i zakup skladišnog prostora za odlaganje opasnog otpada u "Hemosan" d.o.o. Bar. Ekološka inspekcija izvršila je nadzore u poslovnim prostorijama CEDIS-a na mjestima gdje se lageruju novi, remontovani, transformatori za otpis i otpadni transformatori i ostala demontirana oprema. U skladu sa Zakonom o zaštiti od nejonizujućih zračenja i Pravilnika o vrstama zatečenih značajnih izvora nejonizujućih zračenja za koje se izrađuje studija, CEDIS je prepoznat kao vlasnik zatečenih izvora nejonizujućeg zračenja. Realizovana je periodična usluga dezinfekcije, dezinsekcije, deratizacije i eradikacije u objektima CEDIS-a.

8. REZULTAT I POKAZATELJI POSLOVANJA

Shodno Zakonu o Reviziji, Društvo je angažovalo nezavisnog revizora u cilju provjere i ocjene finansijskih izvještaja kao i podataka i metoda koji se primjenjuju pri sastavljanju finansijskih izvještaja na osnovu kojih se daje nezavisno stručno mišljenje o tome da li finansijski izvještaji u svim materijalno značajnim aspektima daju istinit i pošten prikaz finansijskog stanja i rezultata poslovanja Društva primjenom Međunarodnih standarda revizije i Kodeksa etike za profesionalne računovođe.

Revizor CEDIS-a za 2016. godinu je Ernst & Young Montenegro d.o.o.

U nastavku prenosimo kompletan Izvještaj revizora:

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

VLASNICIMA CRNOGORSKI ELEKTRODISTRIBUTIVNI SISTEM DOO PODGORICA

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih iskaza privrednog društva Crnogorski elektrodistributivni sistem d.o.o., Podgorica (u daljem tekstu: "Društvo") koji obuhvataju iskaz o finansijskoj poziciji na dan 31. decembra 2016. godine, iskaz o ukupnom rezultatu, iskaz o promjenama na kapitalu i iskaz o tokovima gotovine za godinu koja se završila na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i ostalih napomena uz finansijske iskaze.

Odgovornost rukovodstva Društva za finansijske iskaze

Rukovodstvo Društva je odgovorno za pripremu i objektivno prikazivanje ovih finansijskih iskaza u skladu sa Zakonom o računovodstvu i računovodstvenim propisima Crne Gore, kao i za interne kontrole koje rukovodstvo smatra neophodnim da omoguće pripremu finansijskih iskaza koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale uslijed prevare ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim iskazima, na osnovu revizije koju smo izvršili.

Reviziju smo izvršili u skladu sa Standardima Revizije primjenljivim u Crnoj Gori. Ovi standardi nalažu da se pridržavamo etičkih normi i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski iskazi ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Revizija obuhvata sprovođenje procedura u cilju prikupljanja revizorskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima u finansijskim iskazima.

Izbor revizorskih procedura zavisi od procjene revizora pri čemu se uzima u obzir i ocjena rizika da li finansijski iskazi sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale uslijed prevare ili greške.

Vršeći procjenu takvog rizika, revizor razmatra i interne kontrole bitne za pripremu i objektivno prikazivanje finansijskih iskaza, u cilju kreiranja odgovarajućih revizorskih procedura u skladu sa okolnostima, ali ne i u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Društva. Revizija takođe uključuje ocjenu opravdanosti primjene odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih iskaza.

Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i odgovarajući da obezbijede osnovu za izražavanje našeg mišljenja sa rezervom.

Osnove za mišljenje sa rezervom

- a) Na dan 31. decembra 2016. godine Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani po neto sadašnjoj vrijednosti od EUR 261.599 hiljada uključuju sredstva neto sadašnje vrijednosti od EUR 11.553 hiljada bez odgovarajuće dokumentacije o vlasništvu. Shodno tome, nijesmo bili u mogućnosti da utvrdimo korekcije koje bi eventualno bile neophodne u vezi sa stanjem navedenih sredstava, kao i eventualne efekte tih korekcija na bilans uspjeha, izvještaj o promjenama na kapitalu i izvještaj o tokovima gotovine na dan 31. decembra 2016. godine i šestomjesečni period koji se završio na taj dan.
- b) Na dan 31. decembra 2016. godine dugoročna rezervisanja u iznosu od EUR 12.441 hiljada uključuju rezervisanja za naknade zaposlenima po osnovu budućih stambenih kredita u iznosu od EUR 3.696 hiljada. Međutim, Odbor direktora Društva je odobrio "Pravilnik o rješavanju stambenih potreba zaposlenih" 9. marta 2017. godine koji je stupio na snagu 17. marta 2017. godine. U skladu sa navedenim, na dan 31. decembra 2016. godine Društvo nije imalo sadašnju obavezu po osnovu koje bi priznalo ova rezervisanja. Kao rezultat toga, dugoročna rezervisanja i troškovi amortizacije i rezervisanja su precijenjeni u iznosu od EUR 3.696 hiljada na dan 31. decembra 2016. godine i za šestomjesečni period koji se završio na taj dan.

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanog u paragrafu a) i efekte pitanja opisanog u paragrafu b) Osnova za mišljenje sa rezervom, finansijski iskazi prikazuju objektivno i istinito finansijsko stanje Društva na dan 31. decembra 2016. godine i rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za šestomjesečni period koji se završio na taj dan, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i računovodstvenim propisima Crne Gore.

Podgorica, 19. oktobar 2017. godine

Ernst & Young Montenegro d.o.o.

Olivera Andrijašević
Partner

Danijela Jović
Ovlašćeni Revizor

Djelatnost operatora distributivnog sistema je regulisana djelatnost od strane Regulatorne Agencije za Energetiku i njeni prihodi su regulisani kroz Metodologiju o odobravanju Regulatorno dozvoljenog prihoda.

U nastavku je dat tabelarni pregled Bilansa Uspjeha za izvještajni period:

POZICIJA BILANSA USPJEHA	Ostvarenje 01.07 - 31.12.2016
POSLOVNI PRIHODI	43.219.790
Prihodi od prodaje	42.878.141
Ostali poslovni prihodi	341.648
POSLOVNI RASHODI	(52.354.412)
Troškovi nabavke električne energije	(8.017.608)
Troškovi materijala	(2.137.910)
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(13.930.449)
Troškovi amortizacije i rezervisanja	(24.967.235)
Ostali poslovni rashodi	(3.301.211)
POSLOVNI REZULTAT	(9.134.622)
FINANSIJSKI PRIHODI	1.637
FINANSIJSKI RASHODI	(10.048)
FINANSIJSKI REZULTAT	(8.410)
OSTALI PRIHODI	40.602
OSTALI RASHODI	(577.143)
REZULTAT IZ OSTALIH AKTIVNOSTI	(536.541)
REZULTAT PRIJE OPOREZIVANJA	(9.679.573)
Odloženi poreski rashod perioda	(774.436)
NETO REZULTAT	(10.454.010)

Društvo je u posmatranom periodu ostvarilo poslovne prihode u iznosu od **43.219.790€**.

Prihodi od prodaje su iskazani u iznosu fakturisane realizacije do kraja obračunskog perioda, pod uslovom da je sa tim danom nastao dužničko - povjerilački odnos, i da je ispostavljena faktura.

U strukturi prihoda sa 99,2 % (42.878.141 €) ukupno ostvarenih prihoda, tj. njegov najveći dio čine prihodi od korišćenja distributivnih kapaciteta i prihodi po osnovu odobrenog procenta mrežnih gubitaka.

Ostali poslovni prihodi ostvareni su u iznosu od 341.648€, a isti su nastali po osnovu prihoda od zakupa poslovnog inventara i opreme i cine 0,8 % ukupnih poslovnih prihoda.

Ukupni poslovni rashodi za izvještajni period iznosili su **52.354.412 €**.

U nastavku je dat tabelarni pregled ostvarenih Poslovnih rashoda:

POLOVNI RASHODI	Ostvareno 31.12.2016	Učešće %
Troškovi nabavke električne energije	8.017.608	15%
Troškovi materijala	2.137.910	4%
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	13.930.449	27%
Troškovi amortizacije i rezervisanja	24.967.235	48%
Ostali poslovni rashodi	3.301.211	6%
Ukupno Poslovni rashodi:	52.354.412	100%

Ukupne poslovne rashode čine troškovi nabavke električne energije u iznosu od 8.017.608€ tj. 15% poslovnih rashoda, troškovi sirovina i osnovnog materijala 2.137.910€ (4%), troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi 13.930.449 (27%), amortizacija i rezervisanja 24.967.235€ (48%) i ostali poslovni rashodi 3.301.211€ sa učešćem od 6% u ukupno ostvarenim poslovnim rashodima.

Negativan poslovni rezultat proistekao iz poslovnih aktivnosti kao razlika poslovnih prihoda i rashoda iznosio je 8.869.814€. Negativan finansijski neto rezultat od 8.410€ predstavlja razliku finansijskih prihoda (1.637€) i finansijskih rashoda (10.048€), dok je negativan neto rezultat iz ostalih aktivnosti iznosio 536.541 €.

Ukupan negativan neto rezultat poslovanja, poslije odloženih poreskih rashoda perioda, koji su iznosili 774.436 € na dan, 31.12.2016, iznosio je **10.454.010€**

POKAZATELJI POSLOVANJA

Ostvarena EBITDA tj. rezultat prije kamata, poreza i amortizacije bio je pozitivan i iznosio je 16.1mil€ , trošak amortizacije iznosio je 12.2 mil € dok su troškovi rezervisanja iznosili 12.7 mil €. Prethodno navedeno predstavlja glavni razlog negativno ostvarene EBIT- e tj.rezultata prije kamata i poreza u iznosu od 8.8 mil €.

POKAZATELJI POSLOVANJA	OSTVARENO(€) Jul-Dec 2016
UKUPNO PRIHODI	43.219.790
UKUPNO TROŠKOVI	(27.122.368)
EBITDA (rezultat prije kamata, poreza i amortizacije	16.097.420
UKUPNO AMORTIZACIJA, DEP I REZERVISANJA	(24.967.235)
EBIT (rezultat prije kamata i poreza	(8.869.814)

Neto finansijska pozicija Društva na dan 31.12.2016. godine iznosila je 19.8 mil€.

Neto Finansijska pozicija	Stanje na dan 31.12.2016
Gotovina i gotovinski ekvivalent	(19.766.620)
Tekuća finansijska sredstva	-
Tekuća NFP	(19.766.620)
Dugoročne finansijske obaveze	-
Dugoročna finansijska sredstva	-
Dugoročna NFP	-
NETO FINANSIJSKA POZICIJA	(19.766.620)

Imovina Društva na dan 31.12.2016.godine iznosila je 325.7 mil €, sa udjelom stalne imovine od 80% , odnosno 262 mil €.

Stanje dugoročnih obaveza i dugoročnih rezervisanja na dan 31.12.2016 iznosilo je 27.5 mil €, dok je stanje kratkoročnih obaveza i kratkoročnih rezervisanja na dan 31.12.2016 iznosilo 29.8 mil €.

Kao novoosnovanom društvu CEDIS-u je ovo prva godina primjene MRS koja je direktno uticala na iskazani rezultat poslovanja, odnosno gubitak u iznosu od 10.454.010 €.

U skladu sa primjenom MRS/MFSI Društvo je izvršilo dugoročno rezervisanje po osnovu:

- rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju,
- rezervisanja za jubilarne nagrade,
- rezervisanja za stambene kredite,
- rezervisanja za potencijalno izgubljene sudske sporove

Najveći negativni efekti su nastali primjenom MRS 19- Primanja zaposlenih, a koji se odnose na rezervisanja po osnovu primanja zaposlenih koja treba platiti po prestanku zaposlenja - otpremnina, rezervisanja po osnovu jubilarnih nagrada, rezervisanja oproštenog dijela po osnovu budućih isplata stambenih kredita zaposlenima. Na osnovu ovih procjena knjiženi su troškovi rezervisanja u iznosu od 8.129.917, €.

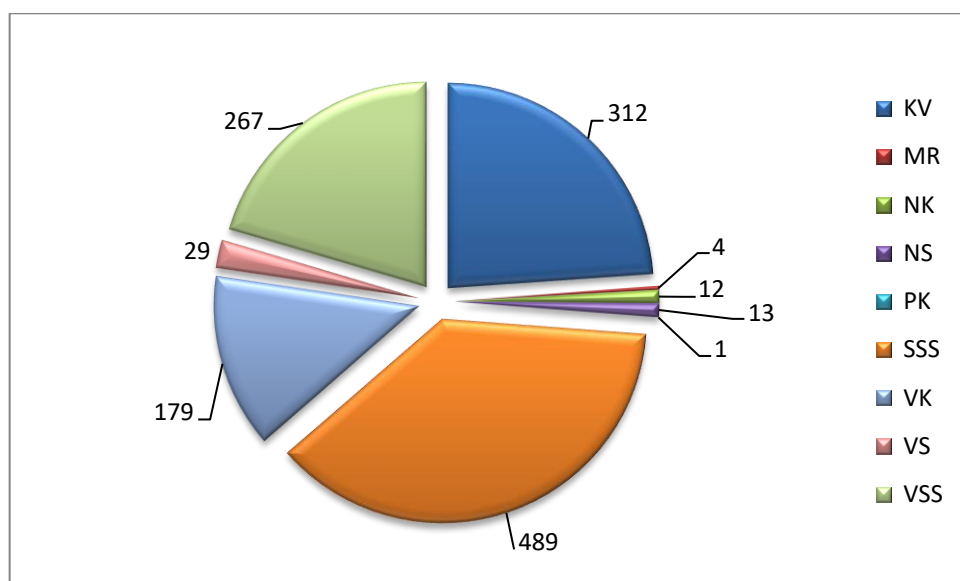
Na osnovu procjene ishoda sudskih sporova od strane Sektora za pravne poslove, izvršeno je rezervisanje potencijalno izgubljenih sudskih sporova i knjiženo je rezervisanje troškova u iznosu od 4.310.760 €. Rezervisani su sudski sporovi vrijednosti spora veće od 30.000 € i vjerovatnoće gubitka veće od 50% .

Iskazi su sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore, uz primjenu i u skladu sa Međunarodnim Računovostvenim Standardima (MRS), i Međunarodnim Standardima Finansijskog Izještavanja (MSFI). Kao podloga za izradu aktuarskih izvještaja, eksternim konsultantima, koji su angažovani za izradu ovih izvještaja, dostavljene su najbolje informacije , podaci i procjene kojima je CEDIS raspolago na dan 31.12.2016.godine.

Kadrovska politika

Ukupni troškovi zarada i ostalih ličnih primanja, za izvještajni period, iznosili su 13.930.449 €. Strukturu bruto zarada čine: neto zarade 6.480.270 €, troškovi poreza i doprinosa na naknade zarada na teret zaposlenog 2.556.717 €, troškovi poreza na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog 1.072.337 €, troškovi doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca 1.256.375 €. Posebno je potrebno napomenuti da se iznos od 1.212.412 € odnosi na troškove rezervisanja za godišnje odmore, po aktuarskom izvještaju kao i iznos od 264.808 € koji korišten za dobrovoljni otkup radnih mjesta .

U dijelu kadrovske politike, osnovna poenta je stavljena na racionalizaciju i podmladjivanje radne snage u cilju poboljšanja kvaliteta rada i promjene starosne strukture zaposlenih. S tim u vezi Društvo je donijelo Odluku o uslovima za sporazumni prestanak radnog odnosa uz isplatu otpremnina zaposlenima br.10-10-14856 od 28.10.2016.god, kojom je stimulisan dobrovoljni prekid radnog odnosa kao i iznos naknada po zaposlenom (24 neto plate zaposlenog lica koje je zaposleni ostvario u prethodnom polugodišnjem periodu, s time što iznos ne može biti veći od 18.000€, odnosno ne manji od 13.000€). Ukupno 15 zaposlenih je prihvatilo da napusti Društvo na bazi navedene odluke tokom 2016. godine. Iznos koji je isplaćen ovim povodom je 264.808€. Društvo je na dan 31.12.2016 zapošljavalo 1.306 radnika sa sljedećom kvalifikacionom strukturom:

Od ukupnog broja zaposlenih preovladava VKV, SSS, KV sa 75%.

U izvještajnom periodu pravo na penziju ostvario je 1 (jedan) zaposleni, prirodnim odlivom 5 (pet) zaposlenih je napustilo kompaniju, dok je otkaz dobio 1 (jedan) zaposleni.

9. INVESTICIONA ULAGANJA

Ukupno realizovana vrijednost svih Investicionih projekata u periodu od osnivanja CEDIS-a do kraja 2016 godine iznosi **13.767.086€**. Kako je CEDIS, kao nezavisno pravno lice, počeo sa radom od 01.07.2016 godine, a do tada poslovao kao funkcionalna cjelina u okviru EPCG, radi realnijeg prikaza ostvarenih ulaganja u nastavku je dat tabelarni pregled investicionih ulaganja za period 01.01.2016 -31.12.2016.godine u ukupnom iznosu od **23.033.516 €**.

Projekat	Ostvarenje 2016.godina
Primarna mreža	4.316.560,36
Sekundarna mreža	4.170.652,53
AMM II	14.043.571,97
Brojila 2015	198.281,29
Ostale investicije	26.504,95
TOTAL CEDIS (Specifični projekti)	22.754.731,04
IT oprema	30.241,95
Vozila	233.799,00
Kancelarijski namještaj	13.904,13
TOTAL CEDIS (Generalni projekti)	278.785,14
Total CEDIS CAPEX	23.033.516,18

Tabelarni pregled realizovanih vrijednosti investicionih projekata - po opštinama.

Naziv cjeline	Ulaganje
Bar	684.053,49
Bijelo Polje	26.168,28
Berane	58.240,88
Budva	282.998,22
Žabljak	81.906,00
Kolašin	129.682,64
Kotor	60.644,50
Nikšić	2.150.147,45
Pljevlja	332.843,57
Podgorica	649.442,26
Rožaje	51.084,20
Tivat	1.143.882,52
Ulcinj	261.777,92
Herceg Novi	1.383.924,60
Cetinje	52.000,00
Mojkovac	28.483,19
Direkcija CEDIS-a	15.179.170,03
CEDIS brojila	198.281,29
TOTAL CEDIS (Specifični projekti)	22.754.731,04
TOTAL CEDIS (Generalni projekti)	278.785,14
TOTAL	23.033.516,18

Ukupna vrijednost investicionih projekata u **primarnoj mreži** iznosi 4.316.560,36 €, a najveći dio ulaganja se odnosi na sljedeće projekte:

Primarna mreža :

Izgradnja TS 35/10kV "Popovići" i Vod 35 kV 2x3x(XHE 49 1x240/25), 20/35 kV od TS 110/35 kV "Bar" - TS 35/10 kV „Popovići“

Planirana vrijednost investicije : **1.752.000€**

Realizovano u periodu 01.01- 31.12. 2016.g.: 379.135,00€ dok ukupno realizovana vrijednost investicije do 31 .12. 2016.godine iznosi **1.488.967€**.

Izgradnjom ove trafostanice rasteretile su se trafostanice 35/10 kV Topolica i TS 35/10 kV Rade Končar i stvorili uslovi za priključenje novih potrošača u gradskom području opštine Bar i povećana je pouzdanost i kvalitet napajanja potrošača u prigradskim naseljima Polje, Čeluga dio Bjeliša. Stvoreni su uslovi za povećanje broja novih priključenja.

TS 35/10 kV „ Klinci „ ilzgradnja kabla 35 kV “TS 35/10 kV Kumbor – TS 35/10 kV Klinci“

Planirana vrijednost investicije : **2.200.000€**.

Realizovano u periodu 01.01- 31.12. 2016.g: 1.181.627,50€ dok ukupno realizovana vrijednost investicije do 31 .12. 2016.godine iznosi **1.293.045,19€**.

Sa izgradnjom TS 35/10 kV „ Klinci „ilzgradnjom kabla 35 kV “TS 35/10 kV Kumbor – TS 35/10 kV Klinci“

stvoreni su uslovi za razvoj elektro energetske mreže na području Luštica, koja je u prethodnom periodu prepoznata kao područje sa izrazitim problemima u napajanju el. energijom, kako u smislu broja tako i u smislu vremena trajanja prekida. Očekivani efekti nakon puštanja u pogon trafostanice „Klinci“ su povećanje sigurnosti i kvaliteta napajanja postojećih potrošača. Stvoreni su uslovi za priključenje novih potrošača i razvoj u turističkom smislu veoma interesantnog područja.

Rekonstrukcija TS 35/10 kV „Pržna“

Ukupna procijenjena vrijednost (faza I + faza II) : **1.092.436,97€**.

Realizovano u periodu 01.01.- 31.12. 2016.g. 1.090.400€.

Rekonstrukcijom i modernizacijom TS 35/10 kV „Pržna“ osim što se povećala sigurnost u napajanju postojećih potrošača stvoreni su uslovi za razvoj el. energetske mreže na turistički veoma atraktivnim lokacijama. Poseban značaj se ogleda u pouzdanosti i kvalitetu napajanja u vrijeme ljetnje turističke sezone.

Sekundarna mreža :

Ukupna vrijednost investicionih projekata u **sekundarnoj mreži** iznosi 4.170.652,53 €, a najveći dio ulaganja se odnosi na sljedeće projekte:

Izgradnja TS 10/0.4kV „LUG “

Realizovano u periodu 01.01- 31.12. 2016.g. : 68.868,05 €.

Investicija se realizuje zbog značajnih problema u napajanju električnom energijom korisnika prigradskog područja Lug, opština Kolašin.

Radovi završeni. Investicija okončana.

Izgradnja KB 10 kV TS 35/10 kV "Grad"-TS 10/0,4 kV "N. Mahala 2"

Procijenjena vrijednost investicije za realizaciju u 2016 : 100.000€.

Realizovano u periodu 01.01.- 31.12. 2016.g.: 67.000,52€.

Radovi na izgradnji završeni.

Rekonstrukcija NV 10 kV Lugovi-Pčinje"

Procijenjena vrijednost investicije za realizaciju u 2016 : 56.500€.

Realizovano u periodu 01.01.- 31.12. 2016.g.: 60.365€.

Radovi završeni. Investicija okončana.

Ostala ulaganja :

Ukupna ostala ulaganja, u iznosu od (304.450,03 €) odnose se na ulaganja u obnovu voznog parka (233.799,00 €), u IT opremu (30.241,95 €) , ulaganja u kancelarijski namještaj (13.904,13 €) i ostale investicije (26.504,95€), koje obuhvataju nabavku specijalnih alata i tehničku podršku .

➤ **AMM projekat**

U cilju unapredjenja procesa očitavanja brojila, efikasnijeg korišćenja električne energije, smanjenja gubitaka,kao i neovlašćene potrošnje električne energije, CEDIS uvodi Sistem daljinskog očitavanja i upravljanja potrošnjom električne energije-AMM sistem. Implementacija ovog projekta daljinskog očitavanja i upravljanja brojilima električne energije , planirana je u tri faze.

AMM sistem donosi značajna poboljšanja u elektrodistributivnoj djelatnosti, kako za Društvo , tako i za potrošače.

Značaj sistema daljinskog očitavanja i upravljanja brojilima električne energije je višestruk. Riječ je o jednostavnijem i bržem mjerenju potrošnje el.energije koja omogućava obračun u realnom vremenu , bolju kontrolu distribucije i potrošnje el.energije .

Uvođenjem AMM sistema stvaraju se mogućnosti za daljinsko isključenje i uključanje potrošača , daljinska limitacija potrošnje , kao i uvođenje promjenljivih tarifnih stavova.

U prethodnom periodu instalirano je 263.069 brojila zaključno sa 31.12.2016.godine. U ovom pregledu nijesu uključena brojila koja su zamijenjena zbog oštećenja, već samo brojila koja su aktivna na terenu na dan 31.12.2016.

U toku 2016 godine u projekat AMM-a uloženo je ukupno 14.043.571,97 €.

10. OČEKIVANI RAZVOJ DRUŠTVA I GLAVNI RIZICI

Prognoze poslovanja Društva su optimistične. Biznis planom kompanije predviđeno je ostvarenje neto profita od oko 3,1 miliona € u 2017, 6 miliona u 2018 i 5,9 miliona u 2019 godini.

U cilju ostvarenja plana poseban akcenat će biti stavljen na smanjenju gubitaka električne energije u distributivnom sistemu, odnosno na dostizanju nivoa planiranih gubitaka od 13,5 % u 2017, 12% u 2018 i 11 % u 2019.godini, od ukupno preuzete električne energije od Operatora prenosnog sistema.

Osnovni i zahtjevni zadaci su na realizaciji plana investicija za naredni trogodišnji period u vrijednosti od ukupno 78 miliona €. U narednom periodu planiran je nastavak realizacije AMM projekta, odnosno ugradnja dodatnih 45.000 novih multifunkcionalnih brojila čime bi se zaokružilo planirani i Zakonom o Energetici predviđeni broj pokrivenosti daljinskog očitavanja utrošene električne energije, izgradnja novih elektroenergetskih objekata i rekonstrukcija distributivne mreže. Planirano je ulaganje od skoro 1M€ u zaštitu životne sredine, odnosno uzorkovanje i ispitivanje uticaja na životnu sredinu svih distributivnih trafostanica, dobijanje licenci potrebnih za zaštitu na radu, uvođenje standarda, vezanih za zaštitu na radu i zaštitu životne sredine, te dodatne uštede na troškovima iz ove oblasti.

U cilju efikasnosti i optimizacije operativnih troškova poseban akcenat stavljen je na kontrolu istih i njihovo dovođenje u okvire odobrenih od strane Regulatorne agencije za energetiku. Posebno treba napomenuti aktivnosti na unapređenje odnosa prema krajnjim korisnicima distributivnog sistema, kao i kontinuirano ulaganje u zaposlene kroz usavršavanja i specijalistčke studije.

Neostvarenje bilo kog od zahtjevnih uslova (projektovani rast potrošnje od 2% u 2017 godini i 1% u 2018 i 2019 godini, smanjenje gubitaka, realizacija plana investicija) mogao bi uticati na ostvarenje planiranog rezultata.

Kao društvo od velikog značaja za zajednicu u kojoj posluje, CEDIS će nastojati da bude i važan faktor u unapređivanju kvaliteta života te zajednice. Sa istom posvećenošću s kojom kupcima obezbjeđuje stabilno i sigurno snabdijevanje električnom energijom, CEDIS će nastaviti da bude društveno odgovoran u svim sverama života.